

- Jones, E. (n.d.). Igor Stravinsky. *College Sidekick*.
<https://www.collegesidekick.com/study-guides/music/igor-stravinsky>
- Westbrook, R. (2021). *A look in the mirror: Stravinsky and Neoclassicism*. <https://bachtrack.com/article-anniversary-stravinsky-pulcinella-oedipus-rex-neoclassical-april-2021>

Ілля Левада
 студент 3 курсу кафедри композиції та
 інструментування
 ХНУМ імені І. П. Котляревського,
 науковий керівник – доктор філософії
Щетинський О. С.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ КОМПОЗИТОРА З РОК-КОЛЕКТИВОМ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОГО ГУРТУ LEMBERG)

Ключові слова: *рок-гурт, thrash metal, groove metal, жанр, концерт, запис пісні, репетиційна робота, Lemberg, електрогітара, ударні, табулатура.*

Мета доповіді — окреслити особливості роботи композитора з рок-колективом, поділитися власним досвідом роботи з гуртом *Lemberg*.

Термін «жанр» в рок-музиці має інше значення, ніж у класичній музичній теорії. Жанри в рок-музиці позначають відмінності стилю, інструментальної й вокальної техніки, темпові, темброві, ритмічні характеристики, частково навіть окремі теми текстів. А «класичні» жанрові означення стосуються переважно походження музики, особливостей її побутування й виконавського складу. Майже вся рок-термінологія запозичена з англомовної лексики, на

противагу до класичної термінології, де переважають італійські означення. Наприклад; глісандо у рокерів — це слайд, удар вниз — це даунстрок, скордатура — це дроп, гама — це скейл, мелодія — це лід, фраза — це риф, арпеджіо — це свіп, тактова доля або пульс — це біт і т.д. Докладно проблеми термінологічних розбіжностей проаналізовані в статті Андрія Бондаренка (2011).

У львівському рок-гурті *Lemberg*, яким я керую, тексти пісень належать вокалісту Олексію Хлебнікову, а музичний матеріал створюю я. Всі учасники гурту однастайні щодо жанрових вподобань: це поєднання *thrash* і *groove* металу⁶. Проблематика текстів охоплює теми протесту проти тоталітаризму і маніпулювання свідомістю, проти засилля комерції й реклами, проти сірої буденності й марнування часу, за свободу особистості, за нонконформізм. Присутні також теми героїчного минулого, містичні мотиви й львівські міські легенди.

Всі інструменталісти нашого гурту користуються табулатурами (скорочено табами), які передбачають тактовий розмір і точне позначення ритміки. Користуючись табами, гітарист не прив'язаний до певної тональності й може легко уживати скордатуру, переходячи в іншу

6

Thrash характеризується надшвидкими темпами, технічно і ритмічно складними рифами, специфічним використанням ударних і багатогейновим (тобто посиленим) звучанням з переважанням високих частот. Groove — це швидкі або помірні темпи, синкопована нестандартна ритміка, що спонукає слухачів рухатися в ритмі музики, залучаючи їх до спільного дійства. Вокал включає екстремальні техніки (*growl*, *scream*, розщеплення звуку тощо). Характерною ознакою цих жанрів, як і всієї метал-музики, є використання прийому дисторшн в партіях гітар.

тональність. В барабанних табулатурах за кожною нотою закріплюється певний інструмент ударної установки.

Основу нашого репертуару складають оригінальні пісні, але час від часу ми граємо кавери, тобто пісні інших колективів у нашому аранжуванні. Виконання каверів дає можливість краще пізнати чужий матеріал, відчути його ніби «зсередини».

Репетиційна робота починається з програвання двох-трьох вивчених раніше пісень. Після цього відбувається презентація нової композиції. Спосіб її розучування — це «техніка монтажу»: завчається невеликий фрагмент твору, доводиться до потрібного темпу, а після цього опрацьовується наступний фрагмент й об'єднується з попереднім.

Наступним кроком є об'єднання й синхронізація всіх інструментів. Якщо передбачаються вставки фонограми, вони приєднуються на завершальному етапі розучування. В наших композиціях музика не відбиває текстових або сюжетних деталей, а створює узагальнений образ. Тому текст з'являється не одразу, а тоді, коли музика майже повністю написана. Коли всі інструменталісти достатньо «зіграні», починається робота з вокалістом. На наступних репетиціях додаються елементи сценічного руху.

За день до концерту наш гурт проводить генеральну репетицію, де програє всю програму. Остаточно визначається послідовність пісень на концерті, відпрацьовуються елементи перформенсу й взаємодії з публікою.

Безпосередньо перед концертом завжди відбувається саунд-чек: гурт отримує час для відстроювання звукорежисером на концертній площадці звучання всіх інструментів й вокалу. Серед організаційних завдань — поширення інформації про концерт у соцмережах і ЗМІ,

друкування афіш, листівок, стікерів, репости інформації про концерт різними спільнотами й пабліками. Наша цільова аудиторія — це тінейджери й молодь, тому ми маємо враховувати їхні зацікавлення, звички, стиль спілкування.

Аудіозапис пісень — це фіналізація роботи з музичним матеріалом. Кожний музикант повинен звикнути грати свою партію окремо від інших, не втрачаючи при цьому драйву, оскільки кожна партія буде записуватися окремо — такою є сучасна технологія професійного запису рок-музики. Після зведення й мастерінгу інструментальних партій записується вокал, а фінальним етапом є зведення вокалу з інструментальною частиною.

Регулярні концертні виступи розвивають гурт як професійно, так і медійно. Особливо корисними є гастролі в різних містах. Колаборація й спільні виступи з іншими артистами творчо збагачують усіх. Однак завжди варто пам'ятати, що всі ці заходи знецінюються, якщо колектив не розвивається і не вдосконалюється музично.

Рок-музика стала невід'ємною часткою мого життя. Для мене кожний концерт — як маленьке свято. Граючи свою музику, я ділюся своїм світовідчуттям й хочу, щоб його люди сприймали таким, яким воно є. Участь в концерті дає ефект єднання й позитивну ідею для всіх присутніх. Також це чудова емоційна розрядка й можливість висловити за допомогою музики свої думки. Ми хочемо, щоб наші слухачі отримували потужний позитивний емоційний заряд, що надихає переборювати усі життєві проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бондаренко, А. (2011). До проблеми термінології у класифікації популярної музики за жанрами, стилями та напрямками. *Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. праць*, 19, 70–78.

Яхно О. (2024). *Вокальна стилістика в українській рок-музиці: генеза, еволюція, сучасні репрезентації*. (Дис. ... доктора філософії). Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків.

*Лозова Аліна Володимирівна,
магістрантка 2 курсу кафедри театрознавства
ХНУМ ім. І.П. Котляревського
Науковий керівник:
Партола Яна Вікторівна,
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
театрознавства*

КОМПЛЕКСНА ПОЧАТКОВА ТЕАТРАЛЬНО- МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО СВІТОГЛЯДУ

У сучасному суспільстві, що динамічно змінюється під впливом культурних та інформаційних процесів, особливої актуальності набуває формування особистості, здатної до естетичного сприйняття світу, креативного мислення й культурної комунікації. Початкова театральномистецька освіта відіграє важливу роль у становленні цілісної, свідомої та соціально активної особистості.

Сьогодні театральні школи в Україні здебільшого функціонують як театральні відділення чи класи в багатопрофільних мистецьких школах або рідше як окремі заклади початкової мистецької освіти. Ці школи дають дітям базові знання про театр, навички акторської майстерності, сценічного мовлення, пластики, драматургії та режисури.